

MODUŁ REKLAMOWY

MODUŁ REKLAMOWY

KLEJENIE

Jarmark Mieszczański we Wschowie

Królewska Wschowa

Ma za sobą wspaniałą przeszłość, była jednym z pierwszych miast dawnej Rzeczypospolitej. Jej historia sięga XII wieku. Położona na terenach między Śląskiem a Wielkopolską, przy ważnym szlaku handlowym, pełniła przede wszystkim funkcje strażnicze. Owym ważnym szlakiem handlowym był trakt komunikacyjny, biegnący z Poznania przez Kościan, Świąciechowę do Głogowa i łączył on Wielkopolskę z Czechami, Saksonią i Łużycami. Nosił miano „drogi poznańskiej”. Ten graniczny charakter regionu wschowskiego i atrakcyjna droga handlowa w dużym stopniu zdecydowały o szybkim rozwoju miasta.

W okresie rozbitcia dzielnicowego Wschowa była miejscem ścierania się wpływów książąt śląskich i wielkopolskich. Jako punkt graniczny, o dużym znaczeniu militarnym i gospodarczym, stanowiła łakomy kąsek władców obu dzielnic. Po burzliwym okresie przetargów i sporów,

sprawę terytorialnej przynależności Wschowy ostatecznie uregulował król Kazimierz Wielki. Jego wojsko opanowało i zdobyło miasto w sierpniu 1343 roku – co odnotowuje Jan Długosz – „Zaczem król Kazimierz obległszy miasto Wschowę, dobywał go przedni kilkanaście, a gdy przesłane na jego obronę rycerstwo Księstwa żagańskiego nie mogło mu się oprzeć skutecznie, poburzył i wylał mury i miasto opanował”. Wierność Koronie dotrzymywało miasto przez 450 lat, dzieląc jej losy i wiernie służąc.

Także kolejni władcy byli Wschowie przychylni, obdarzając ją licznymi nadaniami i przywilejami, które w dużym stopniu zdecydowały o szybkim rozwoju gospodarczym miasta, jego statusie i znaczeniu w Koronie. Wschowa zaczęła odgrywać coraz większą rolę jako ośrodek rzemieślniczy oraz centrum wymiany towarowej. Leżąca przy ważnym szlaku komunikacyjnym, przyciągała kupców nie tylko z Polski, ale także ze Śląska i Brandenburskiej. Jednak dominującą gałęzią gospodarki wschowskiej, wyznaczającą poziom życia ekonomicznego miasta, było sukienictwo. Wyroby tkackie tutejszych mistrzów porównywano z sukniami niderlandzkimi i były towarem poszukiwanym przez kupców zagranicznych. Sprzedawano je na Rusi i dalej na wschodzie. Jako rękojmię dobrej jakości,znaczono je plombami z wytłoczonym herbem miasta i godłem Polski.

Do połowy XVI wieku była Wschowa, obok Poznania i Kościana największym ośrodkiem kościelnym w Wielkopolsce. Liczne fundacje i darowizny sprawiły, że w mieście wzniesiono kilkanaście kościołów i kaplic. Ten obraz życia religijnego zmienił się w okresie reformacji, gdy wschowianie gremialnie przeszli na protestantyzm. Nową naukę przyjęło we Wschowie wkrótce po wystąpieniu Lutra w Wittenberdze. Sprzyjał temu fakt, że większość wschowian była pochodzenia niemieckiego. Niebawem luteranie przejęli kościół parafialny i wszystkie świątynie w mieście. Większość zniszczyli, a niektóre popadły w ruinę. Kościół katolicki nigdy nie odzyskał w całości swojego majątku, a jego wierni stanowili odłądcydecydowaną mniejszość w stosunku do protestantów.

Królewski gród często witał w swoich murach władców polskich. Okazałe w oprawie wizyty królewskie podnosiły rangę miasta, dodawały splendoru i przynosiły niemałe korzyści. Szczególnie w czasach saskich, z udziałem monarchów w mieście odbywały się posiedzenia senatu, nadawano szlachcie godności i przyjmowano poselstwa zagraniczne, a w 1737 roku podpisano konkordat ze Stolicą Apostolską.

W 1706 roku, pod Wschową, między Szwedami a sprzymierzonymi wojskami sasko-rosyjskimi, rozegrała się bitwa, w której poległo około 10 tysięcy żołnierzy. Zwycięstwo odnieśli Szwedzi. Bitwa ta zaliczana jest do najważniejszych batalii III wojny północnej. Miała ogromny wpływ na sytuację polityczną w Europie i wydarzenia w Polsce (August II abdykował na rzecz Stanisława Leszczyńskiego).

O znaczeniu Wschowy w okresie I Rzeczypospolitej świadczy jej pozycja wśród innych miast królewskich. Ustawa o poborze podymnego z 1775 roku, zaliczała Wschowę do miast II kategorii po Krakowie i Poznaniu. Do I kategorii zaliczono tylko Warszawę.

W wyniku II rozbioru Polski, miasto znalazło się w granicach państwa pruskiego. Ziemia Wschowska weszła w skład prowincji Prusy Południowe. Wschowa zaś stała się stolicą powiatu. Stan ten trwał do roku 1945. Tracąc wysoką pozycję w życiu gospodarczym, miasto stopniowo upadało, stając się małym prowincjonalnym miasteczkiem przygranicznym. Dopiero klęska Niemiec w II wojnie światowej przyniosła zasadnicze zmiany – Wschowa, po 152 latach wróciła do Polski. Nastąpiła całkowita wymiana ludności. Wschowę zasiedlili Polacy pochodzący z różnych stron kraju, od Wielkopolski po dawne kresy wschodnie. Rozpoczął się nowy etap w historii miasta. Obecnie Wschowa liczy około 15 tys. mieszkańców. Jest miastem powiatowym w granicach województwa lubuskiego. To tutaj odbywają się liczne imprezy, które szczególnie w okresie letnim przyciągają coraz więcej turystów. Należą do nich, m.in. Jarmark Mieszczański i Królewski Festiwal Muzyki.

Królewski Festiwal Muzyki

Koncert Galowy - Królewski Festiwal Muzyki

Dzisiaj, po dawnej Wschowie pozostała niezwykle bogata historia i materialne dziedzictwo minionych stuleci – zabytkowe budowle. Każdy, kto pierwszy raz styka się z tym miastem, jest pod jego szczególnym urokiem. Wschowa ma bowiem swój rys charakteru, nazwany przez wielu duchem tego miejsca. Z dawnej świetności

Wnętrze Klasztoru oo. Franciszkanów

Wschowy pozostały zabytki, którymi zachycają się turyści coraz liczniej odwiedzający miasto:

Kościół i klasztor oo. Franciszkanów – (perełka wschowskich zabytków) budowa późnorenesansowa, wystój wnętrza późnobarokowy i rokokowy. Na uwagę zasługują freski z 1745 r., tablice epitafijne wraz z portretami trumiennymi rodziny Gurowskich, gotycki krzyż z figurą Chrystusa w kaplicy przykościelnej oraz dziedziniec odpustowy z przyległymi krużgankami Drogi Krzyżowej.

Kościół farny p.w. św. Stanisława Biskupa i Wniebowzięcia NMP z przylegającą do niego 68-metrową wieżą. Pierwsza wzmianka o świątyni pochodzi z XIV

wieku. Pierwotna budowla nie zachowała się do naszych czasów, ponieważ ulegała licznym pożarom nawiedzającym miasto. Ostatecznej odbudowy dokonano w latach 1720-1726 według projektu słynnego włoskiego architekta Pompeo Ferrariego. Jest to trzynawowa bazylika, utrzymana w stylu barokowym z zachowanymi fragmentami gotyckimi. Wyposażenie wnętrza jest barokowe.

Kościół ewangelicki „Kripplein Christi” – powstał w okresie kontreformacji w 1604 roku. Od 1945 roku jest nieużytkowany. We wnętrzu znajdują się trzy kondygnacje empor, barokowy chór muzyczny oraz renesansowe stalle. Do świątyni przylegają: wieża dawnej Bramy Polskiej zaadaptowanej na dzwonnice, szkoła ewangelicka i budynek pastorówki.

Widok z Baszty przy Kościele Ewangelickim „Kripplein Christi”

Ratusz nocą

Ratusz – siedziba władz miejskich. Pierwsza wzmianka o nim pochodzi z 1435 roku. Budynek nie przetrwał do czasów dzisiejszych, ponieważ tak jak kościół farny uległ licznym pożarom. Budowla w obecnym kształcie pochodzi z lat 1860-1870. Nadano jej styl neoromański. Na uwagę zasługuje herb miasta umieszczony na frontonie ratusza. Przedstawia on scenę koronacji Najświętszej Marii Panny przez Chrystusa Króla. Poniżej znajduje się podwójny krzyż jagielloński z dwoma pierścieniami.

Wieża Kościoła farnego

Trzy renesansowe kamienice - dwukondygnacyjne, których fasady wieńczą szczyty z ozdobnymi pilastrami i gzymsami – pochodzą z XVI wieku. W jednej z kamienic mieści się Muzeum Ziemi Wschowskiej.

Mury obronne – pamiętają czasy Kazimierza Wielkiego. Oplatają miasto pierścieniowato. W niektórych fragmentach ich wysokość waha się od 2 do 4 metrów. Wschowskie obwarowania składały się z trzech części: murów, wałów ziemnych i fosy.

Staromiejski Cmentarz Ewangelicki – założony w 1609 roku. Unikatowy w skali nie tylko kraju, ale i Europy. Nekropolia wschowska jest (obok cmentarza w Halle) jedną z najstarszych w Europie, a pierwszą w Polsce realizacją średniowiecznego wzorca włoskiego cmentarza Campo Santo (Pola Świętego), powstałego za murami miasta, a nie jak dotąd wokół kościoła.

(Jolanta Pawłowska)

Widok z Wieży Klasztoru oo. Franciszkanów na ul. Wolszyńską

Klasztor oo. Franciszkanów

Staromiejski Cmentarz Ewangelicki